
GERSTEKORREL (MILIUM, MILIA)

WAT IS EEN GERSTEKORREL (MILIUM) ?

Een **gerstekorrel**, ook wel **milium** (meervoud: **milia**) genoemd is een klein wit korreltje of bolletje in de huid. Het ontstaat door een verstopping in de afvoergang van talgklieren of zweetklieren. Er ontstaat een klein, bolrond knikkertje (een cyste) gevuld met witte hoornschilders. Het komt vooral voor bij pasgeborenen, rond de neus. Bij pasgeborenen gaan ze vanzelf weer over in enkele weken. Het kan ook op oudere leeftijd ontstaan, meestal in het gezicht. Die gaan vaak niet vanzelf over, in dat geval kunnen ze eenvoudig verwijderd worden door een arts of schoonheidsspecialiste.

HOE ONTSTAAN MILIA ?

Bij de pasgeborene baby's zijn de haarzakjes en de talgklieren rond de neus soms nog niet helemaal goed aangelegd, ze zitten verstopt. De hele neus en het gebied er omheen kan vol met milia zitten. Na enkele weken gaan ze open en gaat het vanzelf weg.

De milia (gerstekorrels) op oudere leeftijd kunnen zomaar ontstaan, als er ergens een uitvoergang van een haarzakje of een zweetklierje verstopt raakt.

Ook kan het ontstaan na een oppervlakkige beschadiging van de huid. Meestal zijn het dan de zweetklieren die verstopt raken. Zweetklieren liggen in de diepte en hebben een hele lange en dunne afvoergang naar buiten, met een kleine opening. Als op die plek de huid beschadigd is, dan kan de afvoergang geblokkeerd raken. De afvoergang is aan de binnenkant bekleed met een soort huidcellen, en deze cellen vernieuwen zich zelf ook voortdurend, waarbij huidschilfers ontstaan. Deze huidschilfers kunnen er niet meer uit als de uitgang verstopt is, en dan ontstaat er een bolletje (een cyste).

Milia kunnen na allerlei soorten huidbeschadigingen ontstaan, bijvoorbeeld na brandwonden, na schaafwonden, of na blaren.

Er bestaat ook een vorm waarbij er heel veel milia bij elkaar zitten. Dat wordt **milia en plaque** genoemd. Meestal zit dat op de oogleden of rond of achter de oren.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose wordt gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uit ziet. Als het er heel veel zijn, en het zou ook nog iets anders kunnen zijn dan gerstekorrels, dan is het soms nodig om een huidbiopt te nemen en dat onder de microscoop te onderzoeken.

HOE WORDEN MILIA BEHANDELD ?

Milia gaan vaak vanzelf weer over. Bij baby's duurt het enkele weken tot maanden, en dan zijn ze allemaal weg. Milia die op oudere leeftijd ontstaan kunnen ook vanzelf overgaan. Als ze niet overgaan, dan kunnen ze worden verwijderd door een arts of schoonheidsspecialiste.

Eerst wordt de huid schoongemaakt met een ontsmettende vloeistof, bijvoorbeeld met chloorhexidine in alcohol. Daarna wordt met de punt van een steriel mesje of met een scherpe naald een klein sneetje gemaakt over de milia. Vervolgens wordt de inhoud er uitgedrukt, met de hand of met een paperclip, of met een speciaal gemaakt instrument dat een 'comedonen-quetscher' heet (de schoonheidsspecialiste of de dermatoloog heeft dit soort instrumenten).

Een klein sneetje maken kan zonder verdoving, als het hele grote milia zijn of heel veel dan wordt er soms eerst een beetje lokale verdovingsvloeistof ingespoten.

Ga vooral **niet knippen** in een gerstekorrel zonder dat er eerst een sneetje in is gemaakt aan de bovenkant. De cysten hebben een stevige wand. Het effect van knippen is vaak veel beschadiging van de huid er omheen, infectie, of het opspringen van de gerstekorrel de verkeerde kant op, naar binnen in plaats van naar buiten.

Een andere techniek is het aanprikken van een milium met een elektrisch verhitte naald. Dit heet electrocoagulatie.

Bij heel veel milia op één plek wordt soms vitamine-A crème (tretinoïne crème) voorgeschreven, of het gehele gebied wordt behandeld met laser of een andere techniek die de bovenste huidlaag er afhaalt.

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

Gerstekorrels zijn onschuldig en kunnen eenvoudig worden verwijderd. Ze kunnen een enkele keer weer terugkomen op dezelfde plek.

